

О Б Щ И Н А К Р И Ч И М

4220 гр. Кричим, пл. "Обединение" №3,
тел. 03145/22-50, факс 03145/23-51
e-mail: kmet_krichim@abv.bg

УТВЪРДИЛ: .....

КМЕТ: АТАНАС КАЛЧЕВ

ПРАВИЛНИК ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД В ОБЩИНА КРИЧИМ, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

2012

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I Област и ред за прилагане на правилника

Чл. 1. (1) Настоящият правилник за осигуряване на безопасни условия на труд се издава в изпълнение на чл. 277, ал. 1 от Кодекса на труда (ДВ, бр. 25 от 2001 г., в сила от 31.03.2001 г.).

(2) Терминът „безопасни условия на труд“ включва и хигиенните условия и противопожарната охрана.

Чл. 2. Правилникът определя основните условия, които трябва да се осигуряват и изискванията, които трябва да се спазват при осъществяване на трудовата дейност, за да се предотвратят евентуални трудови злополуки и заболявания на работниците и служителите.

Чл. 3. (1) Правилникът е задължителен за всички участници в трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасните условия на труд.

(2) Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за здравословни и безопасни условия на работа, съответстващи на дейността на общината.

Чл. 4. Отговорност за изпълнението на правилника носят ръководството на общината и съответните длъжностни лица. Виновните се привличат към административна и съдебна отговорност съгласно действащите в страната закони и разпоредби.

Чл. 5. При сключване на договори или при съвместни действия с други организации за провеждане на трудови или други дейности, следва да се предвиждат мерки за гарантиране на безопасни условия при осъществяването им.

Чл. 6. Правилникът се утвърждава от кмета на общината.

Чл. 7. Правилникът се актуализира при трайни промени в условията на работната среда или при изменение на действащата нормативна база.

Чл. 8. Забранява се изпълнението на заповеди и разпореждания, противоречащи на този правилник.

Чл. 9. Забранява се допускането на работа на лица, които:

1. не са в трудови или служебни правоотношения;
2. не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;
3. са в нетрезво състояние или употребяват алкохол или упойващи вещества през работно време.

Чл. 10. За всяко работно място следва да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.

Чл. 11. (1) На работните места, които се дефинират като опасни, да се поставят предупредителни знаци или табели.

(2) Предупредителните знаци и табелите да бъдат оформени по подходящ начин, ясни и недвусмислени за възприемане.

Чл. 12. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки (приета с ПМС № 263 от 1999г.), обн, ДВ, бр. 6 от 21.I.2000г.,изм., бр. 61 от 2000г., бр. 10 от 2002, изм. и доп., бр. 19/19.II. 2002г.)

Раздел II

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица за осигуряване и спазване на безопасни условия на труд

Чл. 13. Конкретните задължения, отговорности и права за осигуряване на безопасни условия на труд да се вписват в длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват трудовите дейности.

Чл. 14. Задължения, отговорности и права на кмета на общината

Кметът на общината (определено от него длъжностно лице) отговаря за цялостната организация, изпълнението и контрола на дейностите по осигуряването на безопасни условия на труд в общината, като:

1. Утвърждава правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

3. Утвърждава План за предотвратяване и ликвидиране на аварии, бедствия, катастрофи и пожари. Запознава всички работници и служители с плана срещу подпис.

4. Осигурява пожарната безопасност на работните места и в сградите на общинската администрация чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби и предписания. Създава комитет по условия на труд в общината и организира неговото обучение.

5. Утвърждава и изпълнява програма за оценяване на риска в общината.

6. Осигурява на всеки работещ подходящо обучение по здравословни и безопасни условия на труд в съответствие със спецификата на всяко работно място и професия.

7. Осигурява периодични медицински прегледи на работещите (Наредба № 3 от 28.II.1987г. за задължителните предварителни и периодични мед. прегледи).

8. Установява, регистрира и отчита трудови злополуки. Поддържа регистър на трудовите злополуки, като за целта е определено лице, отговорно за тази дейност.

9. Осигурява компетентна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи и изпитвания на енергийните съоръжения в общината.

10. Осигурява необходимите средства за изпълнение на дейностите, гарантиращи здравословни и безопасни условия на труд.

Чл. 15. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на лицето, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на труд:

1. Разработва правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

2. Организира запознаването на персонала с правилника.

3. Запознава всички работници и служители с Плана за предотвратяване и ликвидиране на аварии, бедствия, катастрофи и пожари.

4. Осъществява координация в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за служителите и работниците, за предпазване от рискове и укрепване здравето.

5. Провежда встъпителни инструктажи на работници и служители.

6. Провежда начално обучение на работниците и служителите.

7. Организира и участва в разработването на инструкции за здравословна и безопасна работа за различните видове дейности. Подготвя предложения за утвърждаване на конкретни задължения за осигуряване на безопасни условия на труд за лицата, ръководещи и изпълняващи трудови дейности.

8. Участва в извършването на периодични проверки за санитарно - хигиенното състояние на помещенията, сградите и районите около тях.

9. Участва в проверките, извършвани от контролните органи на Главната инспекция по труда и други държавни институции, осъществяващи общ или специализиран контрол по трудовото законодателство.

10. Извършва самостоятелно проверки по Здравословни и безопасни условия на труд и ПО на всички работни места. Съставя протокол за констатациите, с който запознава кмета на общината.

11. Информира периодично кмета на общината за състоянието на условията на труд в общината и за хода на изпълнение на поставени задачи, издадени заповеди и предписания.

12. Дава предложения за подобряване на условията на труд.

13. Следи и се грижи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения.

14. Организира провеждането на противопожарната подготовка на работниците и служителите.

15. Следи за състоянието на проходите за евакуация.

16. Организира и участва в изготвянето на инструкции за противопожарните изисквания и правила, които трябва да се спазват при работа с отделните машини и съоръжения, в отделните помещения и други случаи.

17. Отговаря за организацията и осъществяването на дейностите по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

18. Изпълнява и всички други задължения по ЗБУТ и ПО, предвидени в нормативни документи за длъжността.

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

Общи положения

Чл. 16. Преди постъпване на работа служителите и работниците да преминават медицински преглед, за да се установи, че са здрави и могат да извършват съответните видове трудова дейност.

Чл. 17. Разкриването на нови работни места, както и пускането в експлоатация на нови машини и съоръжения да се извършва след предварително разрешение от съответните органи.

Чл. 18. Трудовата дейност се провежда в стаи, други помещения и места на открито, отговарящи на санитарно - хигиенните изисквания и на изискванията за безопасност.

Чл. 19. Всички технически средства да се използват съобразно изискванията за безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана.

Чл. 20. Стълбища вътре в общинските сгради да имат здрави перила и друго подходящо обезопасяване при необходимост.

Чл. 21. През зимата да се извършва редовно почистване от сняг и лед пред общинските сгради, на прилежащите им площи и тротоарите пред тях.

Чл. 22. В работните помещения и сградите да се осигуряват пътища и изходи за евакуация при аварийни ситуации, пожари, бедствия и др., съобразени с броя на работещите в тях.

Чл. 23. Аварийните пътища и изходи се сигнализират по установен начин, като при необходимост се осигурява и аварийно осветление.

Чл. 24. (1) Подовете на работните помещения и на работните места се изработват и поддържат така, че да не са хлъзгави, да нямат опасни неравности, наклони, препятствия и отвори.

(2) Подовете и стените на работните помещения се изработват от материали, които не отделят вредни за хората емисии и са съобразени с противопожарните изисквания.

Раздел I

Изисквания към машините, съоръженията, дейностите и работните места за безопасна работа

Чл. 25. Всички машини, съоръжения и работни места да бъдат обезопасени срещу опасности като:

1. механично въздействие (увреждане) - механично обезопасени;
2. въздействие (поражение) от електрически ток - електрообезопасени;
3. възможност за предизвикване на пожар и взрив – пожаро - и взривообезопасени;
4. въздействие на ниска или висока повърхностна температура;
5. отделяне на вредни вещества (газове, пари, аерозоли) и влага във въздуха на работното помещение;
6. нарушаване на микроклимата;
7. въздействие на шум, вибрации и др.

Чл. 26. При извършване на ремонтни работи, свързани с риск за работещите и преминаващите, се осъществяват следните организационни и технически мероприятия за безопасност:

1. спиране на работното оборудване;
2. изключване на енергозахранването;
3. преустановяване на технологичното захранване;
4. реализиране на мерки против повторно включване;
5. поставяне на знаци, табели и ограждения;
6. проверка за отсъствие на вредности и за обезопасяване на работните места;
7. други мерки в зависимост от опасностите при конкретните ремонтни дейности.

Чл. 27. Съоръженията с повишена опасност да се обозначават с ясна маркировка за номиналните стойности на работните им параметри и да се снабдяват със съответните защитни и контролно - измервателни уреди и средства, необходими за безопасната им експлоатация.

Раздел II

Хигиенни и здравословни изисквания за работните места Общи изисквания

Чл. 28. (1) Спазването на единните правила и изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, определени с Наредба № РД -07-2 от 16 декември 2009г. на МТСП за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. (Обн. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2009г., попр. ДВ. бр.4 от 15 Януари 2010г., изм. ДВ. бр.25 от 30 Март 2010г.)

(2) Правилата и изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд да се включват в инструктажите за безопасна работа на конкретните работни места и дейности.

Чл. 29. Периодично да се установяват данните за безопасните и здравословни условия на труд в общината по показатели и ред, определени от МТСП и МЗ.

Работна среда. Санитарно-битово осигуряване

А. Микроклимат - температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация

Чл. 30. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в помещенията да отговарят на единните правила за осигуряване на здравословни условия на труд.

Чл. 31. В помещенията, в които според предназначението им има продължително престояване на работници и служители, отоплението и вентилацията да осигуряват микроклимат от началото и през цялото работно време в съответствие със санитарните норми.

Чл. 32. (1) Нагревателните тела да имат гладка повърхност, да са боядисани с топлоустойчива боя и да са достъпни за почистване.

(2) Температурата на повърхността на радиаторите на парното отопление не трябва да бъде по-висока от 70°C.

Чл. 33. За осигуряване на нормална работа на отоплителните и вентилационните инсталации и уредби периодично да се извършва проверка на ефективността на работата им.

Чл. 34. Отоплителните и вентилационните инсталации и уредби не трябва да създават шум, превишаващ пределно допустимите санитарни норми.

Чл. 35. Прозорците на всички помещения трябва да осигуряват възможност за проветряване.

35. През почивките трябва да се осигурява неколнократна обмяна на въздуха в помещенията.

Б. Естествено и изкуствено осветление

Чл. 36. Естественото и изкуственото осветление в работните помещения се устройва и поддържа така, че да отговаря на изискванията на БДС 1786-84 или по специфичните нормативни документи.

Чл. 37. Когато за специфични нужди има утвърдени от органите на МЗ конкретни норми за осветление, изискванията на тези норми се прилагат с предимство спрямо изискванията на по - общите нормативни документи.

Чл. 38. (1) Във всички помещения да се вземат мерки за максимално използване на естественото осветление.

(2) Когато по обективни причини през светлата част на денонощието не може да се осигури изискваното естествено осветление, се прилагат изискванията за смесено осветление.

(3) За контрол върху осветлението се извършват периодични проверки.

Чл. 39. Захранването на осветителната мрежа и захранването на електрозадвижването на машини, апарати, съоръжения и други трябва да бъдат независими едно от друго.

В. Шум и вибрации

Чл. 40. При изпълнение на трудовите задължения на работниците и служителите не се допуска пребиваването им на места, където звуковото ниво на шума превишава пределно допустимите норми.

Г. Вредни вещества

Чл. 41. (1) В помещенията, където има отделяне на прах, токсични и други вещества, се осигурява принудителна вентилация.

Д. Санитарно-битово осигуряване. Водоснабдяване и канализация

Чл. 42. Сградите се осигуряват с помещения за санитарно - битово обслужване по състав, оборудване, устройство, разположение и поддържане в съответствие на санитарно-хигиенните норми.

Чл. 43. (1) В санитарно-битовите помещения да се осигуряват въздухообмен и температура на въздуха, естествено и изкуствено осветление според нормативните изисквания.

(2) Помещенията и работните места да се поддържат чисти.

Чл. 44. Сградите се осигуряват с водоснабдителна мрежа за питейни, битови и санитарни нужди в съответствие със санитарно-хигиенните норми.

Чл. 45. За питейните и битовите нужди на персонала качествата на водата да отговарят на изискванията на БДС 2823-83 – „вода за пиене”.

Чл. 46. Канализацията да бъде водонепропусклива, да не позволява проникване от нея на пари, газове и отходни води в помещенията.

Раздел III Противопожарна безопасност

А. Противопожарни изисквания към помещенията в сградите

Чл. 47. (1) Цялостната организация на работата в сградите да се съобразява с изискванията и нормативните актове за пожарна безопасност.

(2) Сградите да се осигуряват с необходимото количество вода за противопожарни нужди.

(3) Към всички сгради, помещения, съоръжения и водоизточници по всяко време да има свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата - почистени от снега.

Чл. 48. Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми (Наредба № Із-1971/29.Х.2009г., допълнение ДВ, бр. 101/28.ХІІ.2010г.).

Чл. 49. (1) Вратите, определени за евакуация, трябва да се отварят по направление навън и да бъдат винаги свободни с оглед веднага да бъдат отворени отвътре.

(2) Вратите по пътя за евакуация трябва да бъдат плътни. Допускат се и врати, остъклени с армирано или обикновено стъкло с дебелина не по-малко от 5 мм.

(3) Не се допускат сгъваеми врати и прегради по пътя за евакуация.

Чл. 49. Стълбищата, коридорите и изходите да бъдат винаги свободни от всякакви материали и съоръжения. В евакуационните стълбища не се допускат складове или помещения с друго предназначение, тръбопроводи, леснозапалими и горими течности и горимо оборудване.

Чл. 50. Бюрата, масите, столовете и останалото оборудване в помещенията трябва да бъдат разположени така, че изходите да бъдат свободни.

Чл. 51. Използването на сградите за несвойствени цели да става само след като се вземат всички необходими противопожарни мерки и след съгласуване с противопожарните органи.

Чл. 52. Сградите да се осигуряват с водоизточник и противопожарно оборудване по вид и количество, съгласно противопожарните строително-технически норми и съгласувано с органите на РСПАБ.

Чл. 53. Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка, които под действието на огъня бързо разпространяват горенето, отделят обилно дим и силно токсични газове.

Чл. 54. (1) При използване на печки на твърдо гориво всяка печка да бъде с отделен димоотводен канал (комин).

(2) Печките и димоотводните тръби да се монтират на разстояние най-малко 0,8м от горимо и трудногоримо обзавеждане.

Чл. 55. Съхраняването на твърдо гориво в сградата се допуска само в помещения от І или ІІ степен на пожароустойчивост или в пристроени навеси с негорими покрития, към плътни негорими стени.

Чл. 56. За отопление да се използват само стандартни, отговарящи на изискванията за пожаробезопасност отоплителни уреди и инсталации.

Чл. 57. Периодично да се прави проверка на изправността на електрическите инсталации и съоръжения. Те да бъдат под ежедневно наблюдение с оглед да не се допускат искри, къси съединения и претоварване на електрическите консуматори.

Чл. 58. Във влажните, пожароопасни и взривоопасни помещения електрическите съоръжения и осветителните арматури да съответстват на средата, съгласно изискванията на противопожарните норми.

Чл. 59. В сградите и помещенията да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и сметта да се изнасят своевременно.

Б. Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия

Чл. 60. Помещенията, в които се провеждат масови събирания, трябва да бъдат от І или ІІ степен на пожароустойчивост. Трябва да са спазени всички останали изисквания за евакуация на хората.

Чл. 61. За провеждането на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени необходимите средства за пожарогасене.

Чл. 62. При провеждане на масово мероприятие е забранено:

- 1) осъществяването на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар;
- 2) да се гаси напълно осветлението в помещението;
- 3) разполагане на маси, столове, елха и други предмети в помещението по начин, който затруднява бързото му напускане от присъстващите.

Чл. 63. Украсяването на новогодишната елха или други подобни с електрически приспособления да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро - и пожарообезопасеност.

Раздел IV

Правила и изисквания за безопасна работа в помещенията и при различни дейности

А. Общи положения

Чл. 64. Работните и другите помещения в сградите трябва:

1. да бъдат с благоприятни условия за работа;
2. да отговарят на санитарно - хигиенните изисквания по отделните фактори - микроклимат, осветление, вредни вещества, шум, вибрации и пр.;
3. да бъдат напълно механично, електро и пожарообезопасени.

Б. Водогрейни котли ниско налягане

Чл. 65. (1) Обслужването на водогрейни котли с ниско налягане (котли, работещи при температура на нагрятата вода до 115°C) се възлага на лица, които са навършили 18 години, притежават необходимата правоспособност "огняр" и медицински са освидетелствани, че са годни за тази професия.

(2) До самостоятелна работа огнярите се допускат след като преминават инструктаж по БХТ и ПО и положат изпит за проверка на знанията за правилна и безопасна работа.

(3) Обучение и проверка на знанията на огнярите по въпросите на БХТ и ПО се извършва всяка година за опресняване.

Чл. 66. Огнярът трябва основно да познава конструкцията на котела, техническите му характеристики, автоматиката, котелната инсталация, арматурата, отоплителната инсталация, горивното стопанство, електрозахранването и т.н.

Да познава основно Постановление № 164/7VII.2008г. за приемане на Наредба за устройството, безопасната експлоатация и технически надзор на съоръжения под налягане (ДВ бр. 64/18.VII.2008г.)

Чл. 67. Котелът и съоръженията към него да бъдат механично и електрообезопасени.

Чл. 68. Помещенията, в които са монтирани водогрейните котли с ниско налягане, трябва да отговарят на противопожарните норми и изисквания.

Чл. 69. (1) За огнярите да са осигурени нормални санитарно-хигиенни условия за работа и обслужване:

1. осветление;
2. микроклимат (температура, влажност и скорост на въздуха);
3. вентилация;
4. помещения за санитарно-битово обслужване.

(2) Огнярите задължително да са снабдени и да ползват полагащите им се лични предпазни средства и специално работно облекло.

Чл. 70. Водогрейните котли и цялата отоплителна инсталация да бъдат монтирани съгласно техническите и технологичните изисквания за безопасна работа на системата.

Чл. 71. Входните врати на котелното помещение да се отварят навън. През време на работа на котлите вратите да не се заключват и при натискане с ръка да се отварят леко.

Изходите на котелното помещение (с изключение на резервните) да имат преддверие или устройства, които да не позволяват проникване на студен въздух в помещението.

Чл. 72. Към котелното помещение по възможност да има стая за огняра и работилница за малки поправки.

Чл. 73. На местата за обслужване на котлите и в котелното помещение да има аварийно осветление.

Чл. 74. При пускане на котелната инсталация огнярът е длъжен:

1. да се убеди в изправността на котела и котелната арматура;
2. да покачи вода до нивото, указано на водопоказателното стъкло;
3. да се убеди в изправността на водопокачващите помпи.

Чл. 75. През време на работа огнярът е длъжен:

1. да следи непрекъснато за изправността на автоматиката и арматурата;
2. всички вентили да отваря и затваря бавно и внимателно;
3. да не извършва каквито и да са поправки на елементите на котела и котелната инсталация, когато котелът работи;
4. да поддържа хигиената в котелното помещение, спомагателните помещения, стълбите и проходните коридори;
5. да не допуска обливане на автоматиката, електрическите съоръжения и външните части на котела с вода или гориво;
6. да поддържа нормалното ниво на водата в котела и равномерното му захранване с вода; не трябва да допуска нивото на водата да спада под най-ниското допустимо ниво или да превиши най-високото допустимо водно ниво;
7. да проверява изправността на манометрите един път на смяна;
8. да продухва котела редовно и правилно;
9. да не оставя котела без наблюдение, независимо че автоматиката му е в изправност.

Чл. 76. Огнярът задължително преустановява работата на котела:

1. ако налягането на водата се повиши над работното;
2. ако водното ниво е спаднало под най-ниско допустимото;
3. ако нивото на водата бързо спада, въпреки че подхранването с вода е усилено;
4. ако водоснабдителните средства откажат да работят;
5. ако водопоказателният уред или предпазните клапани се повредят и не действат;
6. ако се появят пукнатини, протичане от предпазните клапани; при забелязване на подутини или пропуски на вода от заваръчните шевове;
7. ако водното ниво се покачи над нормално допустимото;
8. при възникване на пожар;
9. при други обстоятелства, които прецени като опасни.

Чл. 77. Когато работата на котела бъде спряна вследствие на горепосочени или други обстоятелства, огнярът е длъжен веднага да уведоми ръководството на общината, а в случай на пожар и РСПАБ.

Чл. 78. В случай на възникване на пожар в котелното помещение, огнярът взема мерки за неговото загасяване, като продължава да следи и състоянието на котела.

Чл. 79. Ежемесечно, за осигуряване безопасната работа на котела, огнярът е длъжен да извършва основна профилактика на котела, на котелната и отоплителната инсталация.

Чл. 80. В началото на пролетно - летния сезон огнярът трябва да извърши основна профилактика на котела, на котелната и отоплителната инсталация.

Чл. 81. При спиране от експлоатация на котлите за дълъг период от време те трябва да бъдат консервирани.

Чл. 82. Забранява се работа на котли с неизправни контролно-измервателни прибори и автоматика.

В. Отоплителни уреди на твърдо гориво и електрически уреди

Чл. 83. Отоплителните уреди на твърдо гориво и електрическите уреди да бъдат стандартни и напълно изправни.

Чл. 84. Отоплителните уреди на твърдо гориво и електрическите уреди да се поддържат и използват при спазване на следните правила:

1. когато работят (горят), да бъдат винаги под наблюдение;

2. под печките, поставени върху горима подова настилка, задължително се поставят негорими подложки;

3. не се допуска разпалването на отоплителните печки на твърдо гориво в леснозапалими и горими течности (бензин, спирт, нафта и др.);

4. отоплителните печки с твърдо гориво да се почистват редовно, като сгурията, напълно изгасена, се изхвърля на специално определено за това място (метална кофа, варел, яма и др.);

5. отоплителните печки с твърдо гориво да стоят на разстояние от горими и трудногорими конструкции, материали, мебели и други предмети най-малко на 0,80м., а димоотводните тръби, които не се зачервяват от нагряването - най-малко на 0,50м.;

6. димоотводните тръби трябва да са стандартни и здрави; включването им в комините вертикално през подовите конструкции не се позволява; не се разрешава и прекарването им през прозорци;

7. не се допуска използване на леснозапалими течности за почистване на комините;

8. електрическите уреди да се използват върху негорима основа;

9. електрическите инсталации, в които се включват електрически отоплителни уреди, трябва да са изправни и да не се претоварват;

10. не се допуска подсилването на електрическите предпазители (бушони);

11. отоплителните уреди на твърдо гориво и електрическите уреди не могат да се използват в помещения, където се съхраняват или се работи с леснозапалими и горими течности, горими газове, пожароопасни прахове и др.

Г. Организирано придвижване на работници и служители като пешеходци или пътници в транспортни средства

Чл. 85. Пешеходците (работниците), които участват в движението по пътищата, са длъжни да спазват установените правила, за да не създават опасности или пречки в движението, а именно:

1. да се движат вдясно по тротоарите, а ако няма тротоари – по банкетите;

2. върху платното за движение могат да стъпват само когато движението по тротоара е невъзможно (разкопан, зает с материали и пр.) и когато е необходимо да се премине на другия тротоар или банкет;

3. забранено е да се слиза на пътното платно пред или зад стоящи, спиращи или потеглящи превозни средства.

Чл. 86. Работниците могат да бъдат превозвани с превозни средства, предназначени специално за пътници, с лични превозни средства и с превозни средства, пригодени за тази цел (товарни автомобили), при съблюдаване на следните изисквания:

1. качването и слизането да става през вратите след като превозното средство е спряло и винаги откъм страната на тротоара;

2. в товарните автомобили пътниците могат да се качват от пътното платно - от задната страна на автомобила, при условие че се вземат съответните предпазни мерки;

3. по време на пътуване на пътниците (работниците) е забранено да стоят на стъпалата, да отварят вратите, да се навеждат през прозорците, да възпрепятстват затварянето на вратите, да стоят или седят там, където биха пречили на видимостта на водача;

4. превозването на деца с товарни автомобили е забранено, освен в случаи на бедствия, като всяка група се придружава най-малко от двама възрастни;

5. броят на лицата, които могат да бъдат превозени, зависи от товароподемността на автомобила, но той не може да бъде повече от осигурените за сядане места;

6. превозването на правостоящи пътници в товарни автомобили е забранено.

Д. Трудова дейност

Чл. 87. За осигуряване на безопасни условия на труд при извършване на трудова дейност в сградите на общината и прилежащите им райони да се спазват установените в Република България единни правила, норми и изисквания.

Чл. 88. За осигуряване на безопасни условия се спазват установените норми и изисквания, когато персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно дейности като:

1. ремонт, монтаж и демонтаж на машини, апарати, съоръжения, технологични линии и подемно - транспортни средства;
2. ремонт на силови и осветителни електрически инсталации, отоплителни, вентилационни, климатични, аспирационни, водопроводни и канализационни инсталации;
3. строително-монтажни дейности по собствени или наети сгради за трудова дейност;
4. строително - монтажни дейности на собствени или наети площадки или терени извън територията на общината;
5. товаро - разтоварни и транспортни дейности.

Е. Дейности в случай на авария, пожар или природно бедствие

Чл. 89. (1) Общината да има конкретен план за действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари, който да е съгласуван със съответните компетентни органи.

(2) С плана по ал. 1 да са запознати всички работници и служители в общината.

Чл. 90. В случай на авария, пожар или природно бедствие кметът на общината, служителите и работниците са длъжни:

1. незабавно да съобщават за възникналата ситуация в противопожарната служба и/или на другите органи за оказване на помощ и да дадат сигнал за тревога;
2. да предприемат всички зависещи от тях мерки за извеждане на хората от помещенията; евакуацията да започва от помещението, където е възникнала аварията /пожарът/ или от помещението, засегнато най-много от бедствието, както и от помещенията, застрашени в най-голяма степен от разпространяване на създадалата се опасност;
3. да изпратят изведените хора на безопасно място;
4. незабавно да започнат действия със собствени сили и наличните средства за потушаване на пожара или спиране на развитието на опасностите от аварията или бедствието;
5. да окажат първа долекарска помощ на пострадалите, като се започне с тези, намиращи се в най-тежко състояние;
6. да отделят лице за посрещане на пристигащите групи за оказване на помощ, което да дава ясна и точна информация за случилото се, кои са евакуирани и в кои помещения са останали хора;
7. да оказват пълно съдействие на групите за помощ.

ГЛАВА ТРЕТА

ИНСТРУКТАЖИ И ОБУЧЕНИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТТА, ХИГИЕНАТА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНАТА ОХРАНА

Чл. 91. Кметът на общината с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на различните видове инструктажи и обучения, техния обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат в пълно съответствие с изискванията на Наредба № РД-07-2/16.XII.2009г. на МТСП от за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд (обн. ДВ, бр. 102 от 22.12.2009г., попр. Бр.4 от 2012г., изм., бр. 25 от 30.03.2010г.)

Чл. 92. (1) Всеки работник или служител, който постъпва на работа, независимо от неговата подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия, да се допуска на работа след като бъде подробно инструктиран по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана.

(2) Инструктажи да се провеждат и с командировани в общината работници и служители, както и с всички лица, изпълняващи дейности в сградите на общината и прилежащите им райони.

(3) Инструктажите да се провеждат през време на работа.

(4) Провежданите инструктажи да се документират в съответните книги за инструктажите.

Чл. 93. Ежегодно да се организира обучение за повишаване на знанията по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана на длъжностните лица, които ръководят и управляват трудовите процеси, и на тези, които са определени да провеждат инструктажите.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Чл. 94. (1) Всяка допусната трудова злополука да се регистрира и отчита по надлежния законов ред.

(2) По същия ред да се съставя и акт за трудова злополука при професионално заболяване.

Чл. 95. За всяка трудова злополука самият пострадал или най - близкият свидетел на злополуката незабавно да съобщи на кмета (длъжностно лице) на общината.

Чл. 96. (1) При аварийна, тежка или смъртна злополука, ръководството на общината е длъжно да съобщи за нея на районната инспекция по труда.

(2) Всяка аварийна, тежка или смъртна злополука се разследва незабавно от районната инспекция по труда.

Чл. 97. Ръководството на общината е длъжно да проучва причините за всяка станала трудова злополука или професионално заболяване и да предприема мерки за премахване на тези причини.

ГЛАВА ПЕТА ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПО ВРЕМЕ НА РАБОТА

Чл. 98. (1) Първа долекарска помощ се оказва от работниците и служителите.

(2) Обучението на работниците и служителите по правилата за оказване на първа долекарска помощ се прави по време на установените видове инструктажи по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана.

(3) За обучението да се използват правилата за оказване на първа долекарска помощ, издадени от МТСП – Главна инспекция по труда, през 1994г.

Чл. 99. За ефективно оказване на първа долекарска помощ общината осигурява лекарствени и превързочни средства и други материали в зависимост от рисковите фактори на трудовата дейност.

Чл. 100. Първа помощ се оказва от този, който се намира най-близо до пострадалия.

Настоящият правилник е утвърден със Заповед №.РД 15-00-202 от 15.06.2012г. на кмета на общината.